

ZITTING VAN DEN 22STEN SEPTEMBER.

2DE ZITTING.

ZITTING VAN WOENSDAG 22 SEPTEMBER.

Goedkeuring der notulen. — Mededeeling van de benoeming van voorzitters en onder-voorzitters der afdeelingen, en van leden der Commissie tot het opstellen van een adres in antwoord op de Troonrede. — Ontwerp-adres ter tafel gebragt; verzending naar de afdeelingen. — Benoeming van de Huishoudelijke Commissie der Kamer. — Benoeming van leden der Commissie voor de Stenographie. — Het gewijzigd ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede ter tafel gebragt. — Vaststelling van den dag der beraadslaging daarover.

De vergadering wordt des voormiddags ten tien ure door den Voorzitter, den heer **Philipse**, geopend.

Er zijn 27 leden tegenwoordig, te weten de heeren:

Van Lidth de Jeude, van Swinderen, van Beeck Vollenhoven, van Rhemen van Rhemenshuizen, Verheij van den Bogaard, Borski, d'Ablaing van Giessenburg, Tonckens, Martens van Sevenhoven, van Andringa de Kempnaer, van Wessem, Cost Jordens, Boxman, van Rijkevorsel, van Weel, van Eysinga, de Sitter, de Villers de Pit , Cremers, van Foreest, de Brauw, de Jonge van Ellemeet, Blankenheijm, van Nispen van Pannerden, van der Lek de Clercq, van Heeckeren van Wassenaer en de Voorzitter.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede, dat door de afdeelingen benoemd zijn:

tot voorzitters de heeren: Martens van Sevenhoven, Boxman, Borski en Cost Jordens;

tot onder-voorzitters de heeren: Insinger, de Brauw, van Rijkevorsel en van Nispen van Pannerden.

Nog berigt de **Voorzitter**, dat door de afdeelingen gekozen zijn als leden der Commissie tot het ontwerpen van een adres in antwoord op de Troonrede de heeren: van Beeck Vollenhoven, de Jonge van Ellemeet, van Swinderen en van Andringa de Kempnaer.

De Commissie, reeds gereed zijnde met hare werkzaamheden, brengt haar ontwerp ter tafel. Dit ontwerp is van den volgenden inhoud:

SIRE,

§ 1. De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft met de meeste belangstelling van Uwe Majesteit vernomen, dat het Vaderland steeds in voorspoedigen toestand verkeert.

§ 2. Zij stelt op hoogen prijs de voortdurend goede verstandhouding van Nederland met de Mogendheden, blijkbaar uit de

bewijzen van vriendschap en achting door vreemde Regeringen geschonken, en wederom bevestigd door het aanzoek tot Uwer Majesteits bemoeijng, om in het Japansche Rijk het stelsel van uitsluiting te doen wijzigen.

§ 3. Wenschelijk acht zij het, dat de betrekkingen van dit Rijk met andere Landen zich meer en meer uitbreiden, en dat het aan de wijsheid van Uwer Majesteits Regering gegeven zij, de eer en de belangen der Natie te bevorderen, wanneer het sluiten van verdragen vereischt wordt.

§ 4. Bijzonder waardeert zij de getuigenis, welke Uwe Majesteit aangaande zee- en landmagt heeft kunnen afleggen, en brengt hare hulde aan den moed en het beleid door beiden in Oost-Indie nogmaals aan den dag gelegd.

§ 5. Wanneer de Kamer daarbij het oog vestigt op de geruststellende mededeelingen betreffende de Overzeesche bezittingen en Kolonien van het Rijk, dan gevoelt zij zich op nieuw gedrongen om in den gunstigen staat dier vaderlandsche belangen en betrekkingen ruime stof tot dankbaarheid te erkennen.

§ 6. Wij verheugen ons in de verzekering, dat de provinciale en gemeentebesturen doeltreffend medewerken bij de toepassing onzer onlangs gevestigde instellingen.

§ 7. Wij hopen, dat de arbeid, welke de verbetering der rivieren ten doel heeft, onafgebroken zal kunnen worden voortgezet.

§ 8. Moge eene gewenschte ontwikkeling van den landbouw, de fabriekmatige nijverheid, de scheepvaart en den handel, opgewekt door den ondernemingsgeest der ingezetenen, het bewijs leveren, dat de zorg besteed aan die gewichtige belangen, door het opheffen van belemmeringen en het bevorderen der middelen van gemeenschap, niet onvruchtbaar blijft.

§ 9. De mededeeling aangaande den gunstigen toestand der geldmiddelen was der Kamer hoogst aangenaam. Zij is bereid hare medewerking te verleenen tot het beramen van maatregelen betreffende 's Rijks schuld, waartoe zij hoopt dat de omstandigheden weldra de gelegenheid zullen aanbieden.

§ 10. De ontwerpen van wet op nieuw door Uwe Majesteit aan de Vertegenwoordiging voor te dragen, worden met andere, wier indiening de Grondwet zoo bepaald voorschrijft, of het belang des Vaderlands vordert, met toenemend verlangen door ons te gemoet gezien.

§ 11. Hoe veelomvattend onze taak zij, Sire, wij vertrouwen met Uwe Majesteit, dat het gemeen overleg der Kroon met 's Volks Vertegenwoordiging, onder den zegen des Allerhoogsten, tot gunstige uitkomsten zal leiden.

De **Voorzitter** stelt voor, dat de leden zich terstond naar de afdeelingen zullen begeven ten einde dat ontwerp te onderzoeken.

Niemand zich daartegen verklarende, wordt dienovereenkomstig besloten.

De **Voorzitter** schorst thans de openbare vergadering tot heden namiddag ten    n ure.

De zitting op den bepaalden tijd heropend zijnde, stelt de Voorzitter voor over te gaan tot het verkiezen van twee leden, om uit te maken de huishoudelijke Commissie der Eerste Kamer.

Tot stemopnemers benoemt de Voorzitter de heeren: van Wessem, van Rhemen van Rhemenshuizen, Tonckens en Cremers.

Bij de stemming voor het eerste lid, waaraan 26 leden deel nemen, verkrijgt de heer *de Brauw* 19 stemmen, de heer van Beeck Vollenhoven 3, de heer Blankenheijm 2, en de heeren Cost Jordens en van Rijkevorsel iedere    ne stem, zoodat de heer de Brauw, de volstrekte meerderheid bekomen hebbende, verkozen is als eerste lid der huishoudelijke Commissie.

Bij de stemming voor het tweede lid, waaraan weder 26 leden deel nemen, erlangt de heer *Blankenheijm* 14 stemmen, de heer van Beeck Vollenhoven 9 en de heer van Rijkevorsel 3. De heer Blankenheijm aldus de volstrekte meerderheid van stemmen op zich vereenigd hebbende, is verkozen tot tweede lid der Commissie.

De **Voorzitter** betuigt den dank der Vergadering aan het bureau van stemopneming voor de door hetzelfde volbragte taak.

De **Voorzitter** benoemt, naar aanleiding van art. 8 van het Reglement van Orde, tot leden van de gemengde Commissie voor de Stenographie de heeren: de Brauw, van Aylva van Pallandt en van Rijkevorsel.

De **Voorzitter** deelt mede dat de Commissie voor het ontwerp-

ZITTING VAN DEN 22STEN SEPTEMBER.

adres van antwoord op de Troonrede met haar gewijzigd ontwerp gereed is en stelt voor dit te doen drukken en ronddeelen, alsmede om den dag der beraadslaging daarover te bepalen op aanstaanden Vrijdag, des voormiddags ten elf ure.

De heer **Cost Jordens** : Mijnheer de Voorzitter. Het schijnt mij toe, dat de termijn van Vrijdag gevoegelijk tot dien van morgen kan worden teruggebracht. Ik geloof toch dat alsdan genoegzaam tijd over zal zijn, om zich voor de discussie voor te bereiden. Ik moet opmerken, dat dit niet in strijd is met het Reglement van Orde, hetwelk alleen vordert, dat het verslag of ontwerp daags te voren aan de leden worde rondgedeeld, iets hetwelk ik

vertrouw, dat zal kunnen geschieden. Ik neem daarom de vrijheid voor te stellen, die beraadslaging op morgen te bepalen.

Daar dit voorstel van verschillende zijden wordt ondersteund, stelt de Voorzitter alsnu voor, die beraadslaging te bepalen op morgen, des voormiddags ten 10½ ure.

Dienovereenkomstig wordt besloten, alsmede tot het doen drukken en ronddeelen van het gewijzigd ontwerp.

Daarop wordt de vergadering gescheiden.